

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/17/1069

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	03.07.2017 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	12.05.2017
Teabevaldaja	Riigi Kinnisvara AS (RKAS) address: Lelle 24, 11318 Tallinn e-posti aadress: info@rkas.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide esitaja esitas RKAS-le teabenõude, milles palus väljastada lepingu, mis annab aluse Tartus, Kalevi tn 1 Ühisteenused AS-l määrata leppetrahve ja parkimistingimusi.
2. 19.04.2017 keeldus RKAS vaide esitaja soovitud lepingu väljastamisest põhjusel, et RKAS ei ole teabevaldaja AvTS-i mõistes. RKAS selgitas täiendavalt, et on sõlminud Ühisteenused AS-ga liiklemise ja parkimise korraldamiseks ning kontrollimiseks lepingu, mille alusel on Ühisteenused AS-l õigus parkimiskorra eirajatele teha hoiatusi või leppetrahv.
3. Samal päeval teatas vaide esitaja RKAS-le, et on jätkuvalt seisukohal, et RKAS on teabevaldaja AvTS § 5 lg 3 p 2 mõiste ning palus edastada viide riigihanke registrile lepingu sõlmimise kohta. Eelnimetatud pöördumisele RKAS ei vastanud.
4. 12.05.2017 esitas vaide esitaja teabenõude täitmisest keeldumise peale Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
5. Kuna vaites esinesid puudused andsin 17.05.2017 tähtaja vaites esinevate puuduste

kõrvaldamiseks.

6. 22.05.2017 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning võtsin vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Riigi Kinnisvara AS (RKAS) haldab Tartu kohtumaja territooriumi aadressil Kalevi 1, Tartu. Üldteadaolevalt tasutakse RKAS-le sellise tegevuse eest üüri/renti riigieelarve vahenditest, eelduslikult on tasutavad summad kogu kinnistu kasutamise eest kohtumajas tegutsevate justiitsasutuste poolt. Kinnistu (mis on samuti käsitletav vara või vahendina) on antud kasutamiseks avalikes huvides – seal asuvad erinevad justiitsasutused, kinnistu parkla kasutamine on ette nähtud kohtumaja klientidele). Lisaks võib RKAS kui riigiasutustele üüri-, rendi- ja haldusteenust osutava põhilise ettevõtte omada turul ka olulist mõju.

Esitasin RKAS-le teabenõude, saamaks kokkulepet vms, mille RKAS on sama territooriumi kasutamiseks sõlminud AS-ga Ühisteenused. RKAS vastas, et nemad ei ole väidetavalt isikuks, kes peaksid teabenõudele vastama. Leidsin, et nende seisukoht ei ole õige ning esitasin e-postiga täiendava küsimuse, kuid sellele ei ole vaevunud üldse vastama (kirjavahetus Teile edastatavas e-kirjas). Lisaks leian, et kohustus avalikustada leping tuleneb mh riigivara valitsemise põhimõtetest, nt RVS § 8 lg 5, § 15 lg 5.

Kuna Kalevi 1 kinnistu üürimise ja haldamise eest tasutakse RKAS-le eelduslikult riigieelarve vahenditest, tegemist on avaliku ülesande täitmiseks kasutatava varaga, siis on RKAS minu hinnangul teabevaldajaga võrdsustatud isikuks (antud kinnisasja osas) vähemalt AvTS § 5 lg 3 p-i 2 tähenduses. Seega on igal isikul, sh minul, õigus saada teavet, milliseid lepinguid on riigile kuuluv aktsiaselts sõlminud riigi vara, mis on antud avalike ülesannete täitmiseks, kasutamiseks. Sh seda, kas lepingud on sõlmitud riigihankeprotsessis jms.

Eelnevast tulenevalt palun Andmekaitse Inspeksioonilt ettekirjutuse tegemist, et Riigi Kinnisvara AS väljastaks mulle e-kirjades nõutud informatsiooni.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

31.05.2017. a sai Riigi Kinnisvara AS kätte Andmekaitse Inspeksiooni järelepärimise vaidemenetluses nr 2.1-3/17/1069. Järelepärimisest nähtuvalt on Andmekaitse Inspeksioonis registreeritud Erasiku vaie Riigi Kinnisvara AS-i tegevuse peale teabenõudele vastamisel (teabenõude täitmisest keeldumine).

Andmekaitse Inspeksioon palub vaide asjaolude selgitamise eesmärgil Riigi Kinnisvara AS-il hiljemalt 12.06.2017. a esitada vastused Andmekaitse Inspeksiooni poolt esitatud küsimustele, Andmekaitse Inspeksiooni poolt nõutud dokumendi ja võimalikud omapoolsed selgitused.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 5 toob välja alused, mis juhtudel on eraõiguslikul juriidilisel isikul teabevaldaja kohustused, kuid Riigi Kinnisvara AS on seisukohal, et Erasiku poolt küsitud parkimiskorralduse leping ei allu ühelegi nendest juhtudest.

Riigi Kinnisvara AS-i vastused/seisukohad Andmekaitse Inspeksiooni küsimustele on alljärgnevad.

1. Millel põhineb RKAS seisukoht, et RKAS ei ole teabevaldajaks AvTS-i mõistes, kui RKAS täidab riigivara valitseja ülesandeid ning riik on RKAS-ile oma vara üle andnud ja seda kasutatakse avaliku ülesande täitmiseks?

Avaliku teabe seaduse (edaspidi nimetatud AvTS) § 3 lg 1 põhjal loetakse avalikuks teabeks teave, mis on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 5 lg 1 p 3 põhjal on teabevaldajaks muuhulgas ka eraõiguslik juriidiline isik ja füüsiline isik sama paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimustel. AvTS § 5 lg 2 määratleb, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. AvTS § 5 lg 3 p 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing, - teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. AvTS § 23 lg 2 p 2 määratleb, et teabevaldajal on õigus teabenõude täitmisest keelduda, kui füüsiliselt isikult ja eraõiguslikult juriidiliselt isikult taotletav teave ei käsitle avalike ülesannete täitmist.

***1.1.** Riigi Kinnisvara AS on seisukohal, et Tartus, Kalevi tn 1 kinnistul liiklemise ja parkimise reeglite täitmise kontrollimiseks Ühisteenused AS-iga sõlmitud leping (sh vastavas lepingus sisalduv) ei ole seostatav mitte ühegi Riigi Kinnisvara AS-ile seaduse, haldusakti või lepingu alusel pandud avaliku ülesande täitmisega. Kuivõrd liiklemis- ja parkimisreeglite kontroll eraõiguslikule juriidilisele isikule kuuluval hoonestamata kinnistuosal ei saa olla olemuslikult ja mõistlikult arvestades vaadeldav ega seostatav ühegi õigusaktides sätestatud avaliku ülesande täitmisega, pole seda isegi mitte teoreetiliselt võimalik Riigi Kinnisvara AS-ile avaliku ülesandena riigi poolt ka üle anda.*

Riigi Kinnisvara AS peab vajalikuks selgitada, et Tartus, Kalevi tn 1 asuval kinnistul paiknevas hoones üürivad Riigi Kinnisvara AS-ilt üürilepingute alusel pindasid Eesti Vabariik Tartu Ringkonnakohtu kaudu, Prokuratuur ja Kohtu Kohvik OÜ ning kinnistu territoorium (sh kinnistul paiknev parkimisala) on üürnike ühiskasutuses. Tartu Ringkonnakohtu ja Prokuratuuriga sõlmitud üürilepingud sisaldavad muuhulgas ka tsiviilõiguslikke kokkuleppeid, mille kohaselt sisaldab üürihinnas ka parkimise korraldamine. Pelgalt üürilepingus kokkulepitud parkimise korraldamise teenuse osutamine üürnikule ei muuda vastavat üürilepinguga kokkulepitud kõrvalteenust (mida osutab faktiliselt omakorda Riigi Kinnisvara AS-i lepingupartner Ühisteenused AS) avalikuks teenuseks (kõnealune teenus jääb ikkagi oma olemuselt Tartu Ringkonnakohtu ja Prokuratuurile pandud avalikke ülesandeid arvestades parimal juhul üksnes avalike ülesannete täitmist abistavateks teenusteks). Seega ei täida Riigi Kinnisvara AS Tartus, Kalevi tn 1 kinnistul parkimist korraldades (sh läbi valitud teenuseosutaja liiklemis ja parkimisreeglite täitmise kontrolli teostades) avalikku ülesannet, vaid üksnes tsiviilõiguslikku lepingulist kohustust, mis on Riigi Kinnisvara AS kui üürileandja võtnud üürilepingu sõlmimisel üürnike ees. Riigi Kinnisvara AS on äriühing, mille põhitegevuseks on muuhulgas kinnisvara hooldamine, haldamine ja üürile andmine ning oma põhitegevuste kaudu on äriühingul eesmärk teenida tulu (sh üüritulu). Riigi Kinnisvara AS-i põhitegevustega seotud kohustuste täitmine üüritulu arvelt ei ole avaliku ülesande täitmine.

*Riigi Kinnisvara AS ei nõustu Andmekaitse Inspektsiooni seisukohaga nagu täidaks Riigi Kinnisvara AS riigivara valitseja ülesandeid. Riigi Kinnisvara AS on seisukohal, et riigi poolt kinnisasja Riigi Kinnisvara AS-i mitterahalise sissemaksena üleandmise korral ei ole tegemist enam riigi varaga, vaid Riigi Kinnisvara AS-i kui eraõigusliku juriidilise isiku varaga, mistõttu Andmekaitse Inspektsiooni väited riigivara valitseja ülesannete RVS mõistes ülevõtmise ja edasise täitmise kohta kinnisvara haldamisel ja hooldamisel on täiel määral ainetud. Kinnisasja mitterahalise sissemaksena Riigi Kinnisvara AS-i aktsiakapitali üleandmine ei ole käsitletav riigivara üleandmisena Riigivaraseaduse (edaspidi nimetatud RVS) mõistes. **Veelgi enam.** RVS § 4 lg 2 ja lg 3 sätestavad sõnaselgelt, et riigivara valitsejaks saavad olla üksnes Riigikogu*

kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, Riigikontroll, Õiguskantsleri Kantselei, Riigikohus, Riigikantselei, ministeerium ning riigivara valitseja ülesandeid saavad täita seaduse või Vabariigi Valitsuse määruses sätestatud juhtudel üksnes maavalitsus või riigitulundusasutus. Seega ei ole võimalik riigivara valitseja ülesannete täitmist haldusülesandena/avaliku ülesandena RVS mõistes Riigi Kinnisvara AS-ile kui eraõiguslikule juriidilisele isikule ka seaduse alusel või Vabariigi Valitsuse määruse alusel üle anda (ei saa olla vaidlust, et Riigi Kinnisvara AS-i näol ei ole tegemist ei maavalitsuse ega ka riigitulundusasutusega).

1.2. Riigi Kinnisvara AS ei nõustu Andmekaitse Inspeksiooni poolt väljendatud seisukoha ja järeldusega (ref): „Rahandusministeeriumi võrgulehel on avalikustatud „Riigi osalusega äriühingute ja sihtasutuste koondaruanne“, millest nähtub (lk 59), et ajavahemikul 01.01.2015 – 31.10.2016 on ministeeriumid RKAS-ile üle andnud hulgaliselt kinnistud ja hooned/kortereid. Kuna RKAS on riigilt saanud vahendeid/vara, siis on RKAS ka teabevaldajaks AvTS § 3 lg 2 mõistes“. Riigi Kinnisvara AS lähtub alljärgnevalt oma seisukoha avaldamisel eeldusest, et Andmekaitse Inspeksioon on pidanud silmas mitte AvTS § 3 lg 2 sätestatud (AvTS § 3 Andmekaitse Inspeksiooni poolt viidatud ja sõnastuses lõiget ei sisalda), vaid hoopiski AvTS § 5 lg 3 p 2 sätestatud. Esiteks jääb Riigi Kinnisvara AS-ile vaadeldava kaasuse kontekstis arusaamatuks, millist asjakohast ja asjas tähtsust omavat informatsiooni saaksid endas kanda Andmekaitse Inspeksiooni poolt viidatud andmed ajavahemikul 01.01.2015 – 31.10.2016. a Riigi Kinnisvara AS-ile väidetavalt ministeeriumite poolt üle antud kinnistute/hoonete ja korterite kohta olukorras, kus avalikult kättesaadavate kinnisturaamatu andmete kohaselt kuulub Tartus, Kalevi tn 1 asuv kinnistu Riigi Kinnisvara AS-ile juba alates 09.06.2011. a. Teiseks ei saa ühelgi juhul käsitleda Tartus, Kalevi tn 1 kinnistu Riigi Kinnisvara AS-i aktsiakapitali mitterahalise sissemaksena üleandmist¹ ja kinnistu osas vaadeldud teenuslepingu sõlmimist, kui riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avaliku ülesande täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist AvTS § 5 lg 3 p 2 mõistes. Riigi Kinnisvara AS-i hinnangul on AvTS § 5 lg 3 p 2 sätestatud alus ühemõtteliselt ja selgepiiriliselt kohaldatav üksnes selle teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avaliku ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist (ehk siis teatavatel tingimustel ja otstarbel eraldatud rahaliste vahendite kasutamist). Kuna käesoleval juhul ei ole Tartus, Kalevi tn 1 asunud kinnistu üleandmine Riigi Kinnisvara AS-ile ega Ühisteenused AS-iga sõlmitud leping kinnistul liiklemise ja parkimise reeglite järelevalve teostamiseks mistahes mõistlikul viisil seostav riigieelarvest otseselt rahastatava konkreetse avaliku ülesande täitmisega või siis riigieelarvest saadud rahalise toetuse kasutamise, siis ei ole Riigi Kinnisvara AS-i hinnangul Andmekaitse Inspeksiooni tuginemine kõnealusele alusele ka kuidagi põhjendatud. Riigi Kinnisvara AS-i seisukohta ja tõlgendust, et AvTS § 5 lg 3 p 2 kontekstis on seadusandja mõistnud üksnes riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest kas avalike ülesannete täitmiseks või siis toetustena eraldatud rahaliste vahendeid kinnitab ühemõtteliselt „Avaliku teabe seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu“ (1027 SE I) juurde kuuluv seletuskiri, milles leiab sõnaselgelt märkimist (ref): „Sätet muudetakse, kuna tähtis ei ole antud juhul mitte riigi osalus mittetulundusühingus, sihtasutuses või äriühingus, vaid teabe avalikustamine, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest antud vahendite kasutamist. Kogu eelarve raha kasutamine peab olema avalik ning vastavat teavet võimalik saada kõikidelt isikutelt, kes on saanud vahendeid avalike ülesannete täitmiseks või toetust riigilt või kohalikult omavalitsuselt“.

Riigi Kinnisvara AS peab siinkohal ühtlasi vajalikuks rõhutada, et Ühisteenused AS parkimise korraldamise lepingu täitmisest saadav tulu (tasu) ei pärine ei riigieelarvest ega ka Riigi Kinnisvara AS-i poolt makstavatest summadest, vaid selleks on Ühisteenused AS-i poolt parkimiskorra eirajatelt kogutavatest leppetrahvidest saadav tulu (teenuse alustamise lepingu p 2.7).

---

¹ Vt siinkohal täpsemalt Riigi Kinnisvara AS-i käesoleva seisukoha punktis 3 sisalduvat vastust

2. Vaide esitaja leiab, et RKAS kohustus avalikustada teabenõudes küsitud leping tuleneb muuhulgas riigivara valitsemise põhimõtetest nt RVS § 8 lg 5 ja § 15 lg 5? Palun edastage eeltoodu osas oma seisukoht.

Riigi Kinnisvara AS on seisukohal, et RVS § 8 lg 5 ja § 15 lg 5 sätetest ei saa tuletada Riigi Kinnisvara AS-i kohustus edastada vaide esitaja poolt teabenõudes küsitud leping. Riigi Kinnisvara AS on jätkuvalt seisukohal, et Riigi Kinnisvara AS-ile omanduses oleva vara näol ei ole tegemist riigivaraga ja Riigi Kinnisvara AS-i näol riigivara valitsejaga RVS mõistes². Seega ei ole vaide esitaja viited RVS § 8 lg 5 ja § 15 lg 5 osas Riigi Kinnisvara AS-i hinnangul asjakohased ning kohaldatavad.

3. Kas Tartu Kalevi tn 1 kinnistu puhul on tegemist riigi poolt üle antud varaga või RKAS-i poolt ostetud kinnistuga?

Tartus, Kalevi tn 1 asuva kinnistu üle andmise näol ei olnud tegemist riigivara üleandmisega RVS mõistes ega Riigi Kinnisvara AS-i poolt ostetud kinnistuga, vaid (kinnis-) asja valduse üleandmisega omandi üleminekul Asjaõigusseaduse mõistes. Tartus, Kalevi tn 1 asuva kinnistu näol on tegemist riigi poolt Riigi Kinnisvara AS-i aktsiakapitali Äriseadustikus sätestatud korras teostatud mitterahalise sissemaksega (millega seoses riik vastava kinnistu omandiõiguse Riigi Kinnisvara AS-ile 2011 aastal üle andis).

4. Kas Tartus Kalevi 1 kinnistu parkimiskorralduse korraldamiseks oli korraldatud riigihanget?

Tartus, Kalevi tn 1 asuva kinnistu parkimiskorralduse korraldamiseks ei korraldatud riigihanget.

5. Kas Ühisteenused AS-iga sõlmitud leping hõlmab ka parkimiskorraldust laiemalt või ainult valesti parkijate trahvimist?

Ühisteenused AS-iga sõlmitud teenuse osutamise lepingu objektiks on Riigi Kinnisvara AS-i pool seatud liiklemise ja parkimise reeglite täitmise kontroll Tartus, Kalevi tn 1 asuval kinnistul (p 1.1). Muuhulgas tuli teenuse osutajal reageerida väljakutsetele ja teostada kontrolli sagedusega vähemalt 2 korda päevas (p 1.2). Samuti tuli Ühisteenused AS-il paigaldada kinnistule täiendavalt sõidukijuhte informeerivad teadetetahvlid (p 2.4). Lisaks trahvimisele on teenuse osutajal võimalus parkimiskorra eirajaid korrale kutsuda ka asjakohaseid hoiatusi kasutades (p 2.2).

6. Kellele parkimistrahvid laekuvad? Kas riigieelarvesse, RKAS-ile või Ühisteenused AS-le?

Parkimistrahvid laekuvad ja sellest saadavad vahendid kuuluvad Ühisteenused AS-le (lepingu punkt 2.7).

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalikud ülesanded

Avaliku ülesande definitsiooni seaduses ei ole, kuid kohtupraktikast ja õiguskirjandusest tuleneb, et avalikud ülesanded on vahetult seadusega või seaduse alusel riigile omavalitsusele või muule avalik-õiguslikule isikule pandud ülesanded või ülesanded, mis on tõlgendamise teel vastavat õigusnormist tuletatud (3-3-4-1-10).

---

² Vt siinkohal täpsemalt Riigi Kinnisvara AS-i käesoleva seisukoha punkti 1.1 kolmandas lõikes väljendatut

Avaliku teabe seaduse mõttes on avaliku ülesande üks liik avalik teenus. AvTS § 5 lg 2 nimetab avalike ülesannetena haridus-, tervishoiu – ja sotsiaalteenuseid. Samas tuleb arvestada, et avalikku teenust on erinevas kontekstis sisustatud väga erinevalt, samuti kasutavad õigusaktid erinevaid mõisteid.

Riigikohus on andnud avaliku teabe seaduse rakendamise seisukohalt avaliku teenuse mõiste kohta olulise selgituse, öeldes, et avaliku ülesande täitmisega on tegu siis, kui asutus on eraõiguslikule isikule õigusakti või lepinguga andnud volituse või pannud kohustuse osutada avalikes huvides sellist teenust, mille toimise eest vastutab seaduse järgi lõppkokkuvõttes riik või mõni muu avalik-õiguslik juriidiline isik (3-3-1-19-14 p 11). Seega avalikuks ülesandeks muutub teenus siis, kui seda osutatakse avalik-õigusliku isiku seadusest tuleneva kohustuse täitmiseks (3-3-1-19-14 p 12).

Riigi Kinnisvara AS teabevaldajana

Riigi Kinnisvara AS (RKAS) on eraõiguslik juriidiline isik, mille aktsiad kuuluvad riigile ehk siis tegemist on riigi äriühinguga, kes on teabevaldajaks ainult seaduses sätestatud tingimustel.

AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. AvTS § 5 lg 3 p 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing, - teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist. Seega on RKAS teabevaldajaks kahel juhul- kui ta täidab avalikke ülesandeid, siis teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist või kui ta on saanud eelarvelisi vahendeid, siis teabe osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist.

Vaide esitaja märgib, et RKAS saab ruumide rentimise eest üüri/renti riigieelarve vahenditest ning eelduslikult on tasutavad summad kogu kinnistu kasutamise eest kohtumajas tegutsevate justiitsasutuste poolt. Kinnistu (mis on samuti käsitletav vara või vahendina) on antud kasutamiseks avalikes huvides – seal asuvad erinevad justiitsasutused, kinnistu parkla kasutamine on ette nähtud kohtumaja klientidele). Lisaks võib RKAS kui riigiasutustele üüri-, rendi- ja haldusteenust osutava põhilise ettevõttena omada turul ka olulist mõju. Kuna Kalevi 1 kinnistu üürimise ja haldamise eest tasutakse RKAS-le eelduslikult riigieelarve vahenditest, tegemist on avaliku ülesande täitmiseks kasutatava varaga, siis on RKAS minu hinnangul teabevaldajaga võrdsustatud isikuks (antud kinnisasja osas) vähemalt AvTS § 5 lg 3 p-i 2 tähenduses

Eeltooduga ma siiski nõustuda ei saa. See kui RKAS saab kinnisvara rendile andmise eest riigiasutustelt tasu, ei tee veel RKAS-i teabevaldajaks. Paljud riigiasutused üürivad oma avalike ülesannete täitmiseks ruume eraõiguslikelt isikutelt, kes ei ole AvTS mõttes teabevaldajaks. Ka ei kohusta ükski seadus riigiasutusi pakkuma oma klientidele parkimisvõimalusi, mistõttu ei saa parkimise korraldamist pidada avalikuks ülesandeks. Kui kohtule ruumide üürimist võib seostada õiguse mõistmisega, siis parkimise korraldamist ei saa kuidagi seostada õiguse mõistmiseks vajaliku teenusega.

Samuti ei ole riigi poolt ruumide üüriks/rendiks makstud tasude puhul tegemist avalike ülesannete täitmiseks ega toetusena antud raha kasutamise, mis muudaks RKAS-i teabevaldajaks. Küll aga on rendiks makstud rahade osas teabevaldajaks riigiasutused, kes ruume rendivad. Samuti ei maksa RKAS ega ruume rentivad riigiasutused parkimisnõuete täitmise kontrollimise eest Ühisteenused AS-le. Seega ei ole parkimise korraldamisel mingil moel tegemist riigiraha kasutamise. Ühtlasi ei saa RKAS-i käsitleda riigiasutuste üüriturul olulist mõju omava ettevõtjana, kuna Riigikontrolli aruande kohaselt on riigi kinnisvarast

RKAS-ile üle antud ainult 25 %.

Vaide esitaja leiab, et RKAS-i kohustus leping avalikustada tuleneb mh riigivara valitsemise põhimõtetest, nt RVS § 8 lg 5, § 15 lg 5. Eeltooduga ma ei nõustu. Kuna antud juhul on vaidlusaluse vara omanikuks RKAS ning ühegi õigusaktiga ei ole RKAS-i määratud riigivara valitsejaks, siis ei laiene RKAS-ile riigivaravalitseja kohustused. Et RKAS-ile ei laiene riigivaraseadus, seda on märkinud ka Riigikontroll oma kontrollaruande punktis 152.³

Tulenevalt eeltoodust, isegi juhul kui kinnisvara üürile andmist ja sellega seotud teavet pidada avaliku ülesande täitmiseks, ei saa seda laiendada teabele, mis ei ole mingil moel seostatav õiguse mõistmisega, vaid puudutab üksnes liikluskorraldust kinnistu parklas. Samuti ei ole antud juhul tegemist riigihankemenetluse raames koostatud lepinguga ega riigiraha kasutamisega. Seega ei saa RKAS-i pidada vaide esitaja soovitud lepingu osas teabevaldajaks ning tal puudub kohustus lepingu väljastamiseks.

Eeltoodust tulenevalt leian, et RKAS-i ja Ühisteenused AS-i vahel lepingu sõlmimine parkimiskorra tagamiseks ja korraldamiseks ei ole käsitletav avalike ülesannete täitmisena ning selleks ei ole saadud/kasutatud eelarvelisi vahendeid, mistõttu ei ole RKAS vaide esitaja soovitud lepingu osas teabevaldjaks AvTS-i mõistes ning RKAS-il puudub kohustus väljastada vaide esitajale tema soovitud leping. Kuna vaide esitaja soovitud leping ei puuduta avalike ülesannete täitmist ega avaliku raha kasutamist, siis teabenõude täitmisest keeldumisel ei ole RKAS rikkunud vaide esitaja õigusi ning seetõttu tuleb vaide jätta rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel

---

³ <http://www.riigikontroll.ee/tabid/168/amid/557/ItemId/928/language/et-EE/Default.aspx>